

حلقه پیوند شعر و اهل بیت (علیهم السلام)

گزارشی از روند شکل گیری و فعالیتهای انجمن ادبی رضوی

حسین بیات

کردند: «شما در میان خودتان باید مساله نقادی و صرافى و تصحیح شعر را جدی بگیرید و نگذارید خدای نکرده کسی با تصور شعر گفتن همین طور رشد کنند و گروهی هم با او رشد نمایند. این را خیلی دقت کنید.» در راستای همین فرمایشات است که قرائت شعر، تصحیح شعر، توضیح در خصوص نوآوریهای شعری، گفتگو پیرامون شعر متعهد و انقلابی روز با پایه های اصیل به عنوان رویکردهای امروز انجمن ادبی رضوی قرار گرفته است.

اگرچه در این جلسه هیچ منعی برای خواندن انواع شعر با موضوعاتی جز شعر آیینی و مذهبی نیست، اما همین که شاعران نگاهشان به گنبد و گلدسته های حرم می افتد ناخودآگاه شعرهای ولایی می خوانند و شاعران حاضر در جلسه پیرامون آن به نقد و گفتگو می نشینند؛ بر همین اساس دوشنبه ها ساعت ۵ عصر میعادى است برای شاعران آیینی و مذهبی مشهد.

این انجمن علاوه بر جلسات مداوم هفتگی، منبع حرکتیهای دیگری در حوزه شعر مذهبی نیز بوده است. برگزاری همه ساله بزرگترین جشنواره شعر رضوی در تالار کتابخانه حرم پیش از شکل گیری جشنواره امام رضا (علیه السلام)، دعوت از شاعران شهرهای دیگر برای شرکت در جلسات شعرخوانی ویژه مناسبتهای گوناگون مذهبی، چاپ اشعار اعضای انجمن در مجموعه هایی چون «گلبرگ احساس» و ... از دیگر فعالیتهای انجمن ادبی رضوی مشهد می باشد. همین هاست که می شود از این نشست شاعرانه به عنوان یکی از تاثیرگذارترین جلسات شعری مشهد یاد کرد.

امروز اگر عصر دوشنبه ای باشد شما می توانید در صحن جمهوری اسلامی حرم امام رضا (علیه السلام) به اتافی بروید که شاعران آیینی را دور یک میز ببینید و عطر اُله (علیهم السلام) بویژه امام هشتم (علیه السلام)، جانتان را صفایی ببخشد؛ چرا که بدون شک همین جا حلقه پیوند شعر با معارف اهل بیت (علیهم السلام) است.

در سالهای اخیر فرصتی فراهم شده بود تا جلسه ای ویژه بانوان شاعر با رویکرد آیینی و مذهبی نیز در مکان انجمن ادبی رضوی مشهد شکل بگیرد، که گرفت، اگرچه پس از مدتی به مکان دیگری (چهارشنبه های مکتب رضوان) انتقال یافت و گویا از زمستان سال گذشته دیگر بانوان شعر رضوی را دور هم جمع نمی کند و انجمن ادبی رضوی، تنها با همان جلسات دوشنبه هایش ادامه دارد.

سال ۶۹ هم زمان با تاسیس موسسه آفرینشهای هنری آستان قدس رضوی که آن زمان مرکز آفرینشهای هنری آستان قدس رضوی بود، مسئول وقت مرکز، آقای سید محمد حسینی، پیشنهاد تاسیس انجمن شعری را داد که مورد موافقت مسئولان و شاعران قرار گرفت و بدین ترتیب «انجمن ادبی رضوی مشهد» تاسیس شد.

پیش از آن اعضای ثابت جلسات شعر ولایی و مذهبی مشهد، مثل مرحوم استاد کمال، اکبرزاده، شفق، مرحوم خسرو، سرویها، موید، مرحوم ترابی، محمد نیک، هاشم شکوهی و ... به صورت خودجوش در مقبره جودی (شاعر و مرثیه سرای خراسانی دفن شده در حرم رضوی) جمع می شدند و چراغ شعر مذهبی را در مشهد روشن نگه می داشتند.

با شکل گرفتن جلسه شعر رضوی، ابتدا در محل گنجینه قرآن حرم مطهر و سپس در اتاق ۱۵ صحن جمهوری اسلامی، شعر مذهبی صاحب پایگاهی شد که در ادامه سازماندهی، دوام و پویایی را برایش به ارمغان آورد. در همان سالهای ابتدایی و در یکی از جلسات انجمن که با حضور مقام معظم رهبری برگزار می شد، به توصیه ایشان، استاد کمال مسئولیت اجرا و مدیریت جلسات را به عهده گرفت. حضور پیر شعر خراسان در صدر انجمن و همجواری با فضای معنوی حرم رضوی، شلوغی جلسات و استقبال روز افزون شاعران را به دنبال داشت. در این دوره بسیاری از جوانهای شعر مشهد از محضر اساتید و بزرگان انجمن رضوی بهره می بردند.

پس از فوت استاد کمال، شورای اجرایی جلسه ادبی رضوی از مرحوم صاحبکار دعوت کرد تا در این جایگاه پذیرای خیل مشتاقان شعر مذهبی باشد. پس از فوت آن مرحوم، جلسه شعر به صورت شورایی توسط اعضای شورای اجرایی برگزار می شود تا همچنان چراغش روشن باشد.

روش انجمن ادبی رضوی مشهد، به عنوان تنها انجمن ویژه شعر آیینی، تا اینجا به شکلی بوده که نگاه اکثر شاعران مذهبی و مسئولان فرهنگی استان و کشور را به خود معطوف کرده است و همه اهالی شعر می کوشند در کنار طواف حرم رضوی، لحظاتی را (اگر به دوشنبه ها برسند) از صفا و صمیمیت آن برخوردار شوند و یا شعری بخوانند و بشنوند. جلسات شعرخوانی اعضای انجمن در محضر مقام معظم رهبری و توجه ایشان به این جلسه و یادکردهای مکررشان از شاعران این انجمن به مناسبتهای مختلف، نمونه شاخص این توجهات است. در فروردین همان سال ۶۹ بود که به شاعران توصیه